

Na osnovu člana 57. Zakona o privatnom obezbeđenju („Službeni glasnik RS”, br. 104/13, 42/15 i 87/18),

Ministar unutrašnjih poslova donosi

PRAVILNIK

o načinu primene ovlašćenja službenika obezbeđenja

"Službeni glasnik RS", broj 59 od 23. avgusta 2019.

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se bliži način primene ovlašćenja od strane službenika obezbeđenja u vršenju poslova privatnog obezbeđenja (u daljem tekstu: službenik obezbeđenja) i redara u vršenju redarske službe na javnim skupovima (u daljem tekstu: redar).

Član 2.

Službenik obezbeđenja ili redar prilikom obavljanja poslova privatnog obezbeđenja i redarske službe ovlašćenja može da primeni u šticeenom prostoru, na način propisan zakonom i ovim pravilnikom.

Primena ovlašćenja ne sme izazvati veće štetne posledice od onih koje bi nastupile da ih službenik obezbeđenja ili redar nisu primenili.

Član 3.

Pre primene ovlašćenja, službenik obezbeđenja ili redar će, u svakom konkretnom slučaju, proceniti da li ovlašćenje može da primeni na bezbedan način, odnosno bez ugrožavanja svoje i bezbednosti drugih lica.

Ako službenik obezbeđenja ili redar proceni da ovlašćenje ne može da primeni na bezbedan način, o tome, bez odlaganja obaveštava Kontrolni centar ili lice koje rukovodi redarskom službom za vreme održavanja javnog skupa.

Član 4.

Službenik obezbeđenja ili redar, pre primene ovlašćenja, predstavlja se i upozorava lice da će primeniti ovlašćenje, osim ako bi to moglo ugroziti bezbednost službenika obezbeđenja, redara ili drugog lica.

Član 5.

Upozorenja se izdaju kada postoji mogućnost da lice svojim ponašanjem, delovanjem ili propuštanjem dužne radnje može dovesti u opasnost svoju ili bezbednost drugih lica, izazvati oštećenje ili uništenje imovine ili prouzrokovati štetu drugom zakonom šticeenom dobru.

Naređenje se po pravilu izdaje ukoliko lice ne postupi po upozorenju, radi otklanjanja opasnosti po bezbednost lica i imovine koja se štiti.

Član 6.

Usmena i pisana upozorenja moraju da budu jasna i nedvosmisleno izražena, uz navođenje radnje koje lice ne treba ili treba da učini.

Pisana upozorenja ili znakovi moraju biti istaknuti u prostoru štíćenog objekta na takvo mesto i na takav način, da se svako lice koje pristupi štíćenom prostoru može upoznati sa njihovim sadržajem.

Službenik obezbeđenja ili redar omogućíće neometano napuštanje prostora štíćenog objekta svakom licu koje ne želi da postupi po usmenim ili pisanim upozorenjima, ako se nisu stekli zakonom propisani uslovi za privremeno zadržavanje lica.

Član 7.

Službenik obezbeđenja ili redar može narediti samo ono ponašanje, delovanje ili propuštanje određene radnje od koje zavisi obavljanje radnje u vršenju poslova privatnog obezbeđenja i redarske službe ili radi ostvarivanja svrhe zbog kojih se izdaje u skladu sa zakonom.

Naređenja se po pravilu izdaju jasnim, kratkim rečenicama, povišenim tonom glasa.

Službenik obezbeđenja ili redar, nakon izdavanja naređenja, upozorava lice da će u slučaju nepostupanja po naređenju upotrebiti zakonom propisano sredstvo prinude.

Član 8.

Upozorenja i naređenja mogu se izdavati svetlosnim ili zvučnim signalima, rukom i pokretima tela službenika obezbeđenja ili redara, kada u prostoru štíćenog objekta regulišu kretanje prevoznih sredstava i kada je takav način propisan zakonom ili propisom donetim na osnovu zakona iz oblasti bezbednosti saobraćaja.

Član 9.

Zabranama se onemogućava ulazak i boravak lica u štíćenom prostoru pod uslovima propisanim zakonom, u skladu sa procedurama plana obezbeđenja objekta.

Zabrane se, po pravilu, ističu na ulazu u objekat i mogu se odnositi na određene kategorije lica, ponašanja, radnje ili predmete čiji je unos u štíćeni prostor zabranjen.

Lica koja kod sebe imaju predmete iz stava 2. ovog člana mogu pristupiti u štíćeni prostor samo ako predmete predaju službeniku obezbeđenja ili redaru.

Član 10.

Službenik obezbeđenja ili redar, kada utvrdi da lice neovlašćeno boravi u štíćenom objektu ili prostoru, upozorava lice na te okolnosti, a ako ono posle upozorenja neće da napusti prostor štíćenog objekta, izdaje mu naređenje da napusti prostor.

Ako lice i posle naređenja odbije da napusti prostor štíćenog objekta, službenik obezbeđenja ili redar pristupiće proveriti identiteta lica, izvršiće pregled lica, predmeta koje lice nosi sa sobom ili saobraćajnog sredstva, privremeno će od lica oduzeti oružje ili oruđe podobno za napad ili samopovređivanje, kao i druge predmete kada su za to ispunjeni zakonski uslovi.

Ako u toku primene ovlašćenja iz stava 2. ovog člana, lice izrazi nameru da napusti prostor štíćenog objekta, službenik obezbeđenja ili redar će mu isto omogućiti bez daljeg zadržavanja, osim kada su ispunjeni zakonom propisani uslovi za privremeno zadržavanje lica.

Ako lice i nakon primene ovlašćenja iz stava 2. ovog člana, ne napusti prostor štíćenog objekta, službenik obezbeđenja ili redar će o tome obavestiti Kontrolni centar ili lice koje rukovodi redarskom službom za vreme održavanja javnog skupa.

Član 11.

Službenik obezbeđenja ili redar vrši proveru identiteta lica uvidom u ličnu kartu, putnu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom ili očitavanjem elektronskih dokumenata za to namenjenim tehničkim sredstvima.

Prilikom provere identiteta službenik obezbeđenja ili redar obraća se licu uljudnim i odmerenim glasom, od njega zahteva na uvid ličnu kartu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom i upozorava lice da ispravu pronađe i pruži jednom rukom, bez naglih pokreta, a da drugu ruku drži spuštenu pored tela tako da se vide dlanovi.

Ako lice nema kod sebe javnu ispravu iz stava 1. ovog člana provera identiteta lica može da se izvrši i na osnovu izjave lica čiji je identitet proveren.

Izjava iz stava 3. ovog člana sačinjava se u pisanoj formi i sadrži ime, prezime, datum i mesto rođenja, i ime jednog roditelja lica koje daje izjavu.

Ako lice odbije da pokaže javnu ispravu iz stava 1. ovog člana i odbije bilo kakvu komunikaciju i saradnju kojom se može utvrditi njegov identitet, službenik obezbeđenja ili redar obaveštava Kontrolni centar ili lice koje rukovodi redarskom službom za vreme održavanja javnog skupa, pregleda i zadržava lice do dolaska policije, ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za zadržavanje lica.

Licu koje odbije proveru identiteta službenik obezbeđenja ili redar neće dozvoliti ulazak u štíćeni prostor.

Član 12.

Službenik obezbeđenja ili redar upoznaće lice sa razlozima proveravanja identiteta, na njegov zahtev.

Ako posumnja u verodostojnost javne isprave iz člana 11. stav 1. ovog pravilnika (istekao rok važenja, oštećena, neprepoznatljiva fotografija lica i dr.) službenik obezbeđenja ili redar o sumnji i razlozima na kojima je ona zasnovana odmah obaveštava policiju.

Član 13.

Službenik obezbeđenja ili redar, zaustavljanje i pregled lica, predmeta i prevoznih sredstava vrše na ulazu ili izlazu, kao i na prostoru štíćenog objekta na način uređen procedurama plana obezbeđenja štíćenog objekta, kada su za to ispunjeni uslovi propisani zakonom.

Zaustavljanje lica i prevoznih sredstava vrši se na bezbednom mestu i blagovremenim davanjem propisanog znaka ili naredbe za zaustavljanje.

Znaci se daju rukama, odnosno položajem tela službenika obezbeđenja ili redara ili baterijskom lampom, a naredbe usmeno ili uz pomoć tehničkih sredstava za pojačanje zvuka (megafon), odnosno pisano na odgovarajućem displeju, na jasan način, nedvosmisleno i uočljivo, odnosno čujno.

Pregled se vrši vizuelno, dodirrom, uvidom u sadržaj, korišćenjem tehničkih sredstava (ogledala, detektora i dr.), odnosno upotrebom službenih pasa.

Pre vršenja pregleda lica, predmeta i prevoznih sredstava, službenik obezbeđenja ili redar, pozvaće lice da mu omogući uvid u sadržaj odeće, predmeta, odnosno saobraćajnog sredstva koje će se pregledati.

Ako lice odbije da omogući uvid u sadržaj odeće, predmeta, odnosno saobraćajnog sredstva koje će se pregledati, službenik obezbeđenja ili redar neće dozvoliti licu ulaz u prostor štice objekta.

Ako lice koje izlazi iz prostora štice objekta ili se u njemu nalazi, odbije da službeniku obezbeđenja ili redaru omogući ostvarivanje uvida u sadržaj odeće, predmeta, odnosno saobraćajnog sredstva koje će se pregledati, službenik obezbeđenja ili redar o tome odmah obaveštava policiju i zadržava lice do dolaska policije, ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za zadržavanje lica.

Ako službenik obezbeđenja ili redar pri pregledu nađe oružje ili oruđe koje se drži ili nosi suprotno zakonu ili predmete krivičnog dela ili prekršaja, on će ih privremeno oduzeti, o tome odmah bez odlaganja obavestiti policiju i lice privremeno zadržati do dolaska policije.

Član 14.

Pregled lica službenik obezbeđenja ili redar vrši tako što rukama dodiruje površinu odeće koju lice na sebi nosi, odnosno delove odeće koje lice sa sebe skine.

Pregled predmeta koje lice nosi sa sobom obuhvata pregled predmeta koji su kod lica ili u njegovoj neposrednoj blizini, ili se nalaze pod nadzorom lica koje se pregleda.

Službenik obezbeđenja ili redar će, po pravilu, lice nad kojim obavlja pregled izdvojiti od drugih lica i pre početka pregleda upoznati sa razlozima vršenja pregleda.

Član 15.

Pregledom prevoznih sredstava vrši se uvid u otvorene i zatvorene prostore prevoznog sredstva (prostori u vozilu koje vlasnik ili vozač može da sam otvori i pokaže, bez upotrebe posebnih znanja i alata), predmete koji se prevoze i dokumente na osnovu kojih se predmeti prevoze.

Član 16.

Službenik obezbeđenja ili redar može od lica privremeno oduzeti, čuvati i vratiti predmete pod uslovima i na način propisan zakonom i ovim pravilnikom.

O privremeno oduzetim predmetima službenik obezbeđenja ili redar sačinjava Potvrdu o privremeno oduzetim predmetima, koja se uručuje licu od koga su predmeti privremeno oduzeti, a kopiju potvrde zadržava službenik obezbeđenja ili redar.

Potvrda iz stava 2. ovog člana sadrži identifikacione podatke lica od koga se privremeno oduzimaju predmeti, naziv predmeta, identifikacione ili druge bliže oznake predmeta po kojima se taj predmet razlikuje od drugih predmeta iste vrste ili količinu predmeta iste vrste izraženu u mernim jedinicama karakterističnim za taj predmet i potpis službenika obezbeđenja ili redara koji je predmet privremeno oduzeo. Potvrda

se može sačinjavati u obliku obrazca, ispisivati rukom ili korišćenjem tehničkih sredstava.

Privremeno oduzeti predmeti mogu se vratiti samo licu od koga su privremeno oduzeti, što ono potvrđuje potpisivanjem kopije potvrde koja se nalazi kod službenika obezbeđenja ili redara.

Član 17.

Kada se privremeno oduzeti predmeti, u skladu sa zakonom, predaju drugom organu o tome službenik obezbeđenja ili redar na Potvrdi o privremeno oduzetim predmetima sačinjava i potpisuje belešku, koju potpisuje i službeno lice organa koji preuzima privremeno oduzete predmete.

Ako se licu u skladu sa zakonom ne vraćaju svi predmeti koji su naznačeni u Potvrdi o privremeno oduzetim predmetima službenik obezbeđenja ili redar sačinjava Potvrdu o vraćenim predmetima u kojoj naznačava koji se predmeti licu vraćaju.

Potvrdu o vraćenim predmetima potpisuje službenik obezbeđenja ili redar i lice koje predmete preuzima.

Član 18.

Službenik obezbeđenja ili redar, ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za zadržavanje lica, može zadržati lice u prostoru štice objekta do dolaska policije.

U toku trajanja zadržavanja, zadržano lice mora da bude pod neposrednim fizičkim nadzorom službenika obezbeđenja ili redara, radi sprečavanja lica da svojim ponašanjem ili propuštanjem dužne radnje ugrozi svoju ili bezbednost drugih lica, izazove oštećenje ili uništenje imovine ili prouzrokuje štetu drugom zakonom šticeom dobru.

Član 19.

Sredstva za vezivanje mogu se upotrebiti radi onemogućavanja pokretljivosti ruku ili nogu lica, na način da sredstvo za vezivanje ne nanosi nepotrebne telesne povrede licu prema kome su upotrebljena.

Jednim sredstvom za vezivanje istovremeno nije dozvoljeno vezivanje dva lica različitog pola.

Sredstvom za vezivanje nije dozvoljeno vezivanje lica za predmete, nameštaj, instalacije, objekte i slično.

Član 20.

Upotrebom fizičke snage smatra se upotreba različitih zahvata, bacanja, udaraca ili drugih tehnika borilačkih veština ili njima sličnih postupaka na telu drugog lica, radi savladavanja otpora ili odbijanja napada, uz nanošenje što manjih štetnih posledica.

Pod upotrebom fizičke snage ne smatraju se postupci na telu drugog lica koji omalovažavaju lice ili vređaju ljudsko dostojanstvo i lični integritet lica.

Fizičku snagu dozvoljeno je upotrebljavati prema nevitarnim delovima tela lica (mišići, delovi ruku, nogu).

Član 21.

Gasni sprej kod lica prema kojem se upotrebljava izaziva iritaciju očiju, pečenje, svrab, suze, pa i privremeno slepilo, kao i iritaciju kože i sluznice nosa, čime se lice privremeno onemogućava u pokušaju izvršenja protivpravnih radnji.

Gasni sprej, u zavisnosti od korišćene mlaznice, može izbaciti sadržaj u mlazu – u tečnom stanju ili u vidu magle – u gasovitom stanju.

Sadržaj gasnog spreja u vidu mlaza izbacuje se po pravilu u zatvorenim prostorijama, gde bi se upotrebom magle moglo naškoditi drugim prisutnim licima.

Sadržaj gasnog spreja u vidu magle izbacuje se kada je potrebno savladati više napadača ili prilikom kontrole više lica, vodeći računa da ovaj način korišćenja može imati povratno dejstvo oblaka magle na službenika obezbeđenja u zavisnosti od kretanja vetra.

Službenik obezbeđenja mora biti obučen za pravilno rukovanje gasnim sprejom.

Pre upotrebe gasnog spreja, službenik obezbeđenja upozoriće lice izdavanjem naređenja: „Stoj, obezbeđenje, upotrebiću sprej!“.

Član 22.

Nakon upotrebe gasnog spreja, službenik obezbeđenja pružiće licu potrebnu pomoć, i to tako što će:

- 1) što pre, u skladu sa mogućnostima lice odvesti u nekontaminirano područje i okrenuti ga licem prema vetru, ventilatoru ili drugom priručnom sredstvu;
- 2) licu reći da se opusti, da bude mirno i pokuša normalno da diše;
- 3) licu isprati tekućom hladnom vodom lice i oči i lice upozoriti da ne trlja oči;
- 4) lice upozoriti da ne koristi kreme, losione ili druge kozmetičke preparate jer će ovi zarobiti aktivne komponente spreja i duže ih držati u dodiru sa kožom;
- 5) uputiti lice da za uklanjanje aktivne komponente koristi sapun koji ne sadrži ulje, a lice da briše tapkanjem, bez trljanja;
- 6) uputiti lice da, radi sprečavanja oticanja, kontaminirana područja tela hladi vodom, mokrim oblogama ili ledom;
- 7) lice koje koristi sočiva uputiti, da ih temeljno opere i natopi odgovarajućom tečnošću za sočiva;
- 8) licu koje ima bolove u grudima, koga obliva hladan znoj ili koje izrazito plitko diše obezbediti da mu se odmah pruži stručna medicinska pomoć.

Član 23.

Posebno dresirani pas se kao sredstvo prinude upotrebljava sa zaštitnom korpom i povodcem, osim kada se upotrebljava radi odbijanja istovremenog protivpravnog napada, koji se vrši upotrebom vatrenog oružja ili oruđa podobnog da telo teško povredi.

Ako pri upotrebi posebno dresiranih pasa, pas ostane bez vodiča, drugi službenik obezbeđenja dužan je da preduzme potrebne mere u cilju prestanka upotrebe posebno dresiranog psa kao sredstva prinude.

Član 24.

Upotrebom vatrenog oružja smatra se svako pucanje iz vatrenog oružja od strane službenika obezbeđenja.

Pre upotrebe vatrenog oružja, službenik obezbeđenja upozoriće na to lice, na način propisan zakonom.

Nakon upozorenja, službenik obezbeđenja puni vatreno oružje i dovodi ga u položaj za upotrebu, usmeravajući ga u pravcu lica prema kome će upotrebiti vatreno oružje. Vatreno oružje se usmerava prema nevitalnim delovima tela lica (mišići, delovi ruku, nogu).

Za vreme dok je oružje spremno za upotrebu službenik obezbeđenja ne sme da ga usmerava prema drugim licima, a po prestanku uslova za upotrebu, dužan je da bez odlaganja oružje isprazni, ukoči i odloži u futrolu.

Pre upotrebe vatrenog oružja prema licu, službenik obezbeđenja može, radi upozorenja lica da ispali jedan projektil u vazduh, ako time ne ugrožava život drugih lica.

Vatreno oružje može se upotrebiti prema životinjama kada od njih preti neposredna opasnost od napada na život i telo službenika obezbeđenja ili štićenog lica ili opasnost od ugrožavanja života ili zdravlja ljudi.

Prema bolesnoj ili teško povređenoj životinji koja može ugroziti život ili zdravlje ljudi, vatreno oružje može da se upotrebi samo na zahtev stručnog lica (veterinara), kada stručno lice ne može preduzeti odgovarajuću meru.

Službenik obezbeđenja neće upotrebiti vatreno oružje, kada su ispunjeni uslovi za njegovu upotrebu propisani zakonom, ako bi time ugrozio život drugih lica.

Član 25.

Službenik obezbeđenja primenu ovlašćenja (izdavanje upozorenja ili naređenja ili zabrane ulaska i boravka lica u štićenom objektu, zaustavljanje i pregled lica, predmeta i saobraćajnih sredstava i privremeno zadržavanje lica) evidentira u za to predviđene evidencije koje se vode na štićenom objektu.

Primena ovlašćenja upisuje se hronološkim redom uz navođenje mesta, vremena i opisa događaja u kom je ovlašćenje primenjeno i identifikacionih podataka lica prema kojem je ovlašćenje primenjeno.

U evidenciji nije dozvoljeno brisanje i prepravljanje. Listovi evidencije treba da budu numerisani.

O svakoj upotrebi sredstava prinude, službenik obezbeđenja odmah usmeno obaveštava Kontrolni centar.

Kontrolni centar o upotrebi sredstava prinude, odmah, usmeno, bez odlaganja obaveštava policiju i preduzima druge postupke u skladu sa pisanim procedurama plana obezbeđenja.

O upotrebi sredstava prinude, službenik obezbeđenja sačinjava izveštaj, koji dostavlja neposrednom rukovodiocu, najkasnije u roku od 12 sati od upotrebe sredstva prinude.

Izveštaj o upotrebi sredstava prinude iz stava 6. ovog člana, može se sačinjavati na obrascu i sadrži:

- 1) ime i prezime službenika obezbeđenja koji podnosi izveštaj;
- 2) datum, vreme i mesto upotrebe sredstva prinude;
- 3) ime, prezime i broj lične karte lica prema kome je upotrebljeno sredstvo prinude ako je proveren identitet u skladu sa Zakonom;
- 4) naziv sredstva prinude koje je upotrebljeno;
- 5) opis događaja (način izvršenog napada ili pružanja otpora, način upotrebe sredstava prinude i kada se prestalo sa upotrebom sredstva prinude);
- 6) podatke o vrsti i stepenu telesnih povreda lica i službenika obezbeđenja;
- 7) podatke o vremenu i mestu pružanja medicinske pomoći povređenima;
- 8) podatke o vremenu kada je obaveštena mesno nadležna policijska uprava;
- 9) ime, prezime i broj lične karte svedoka događaja, ako je proveren identitet u skladu sa zakonom;
- 10) datum, čas i minut podnošenja izveštaja i potpis podnosioca izveštaja.

Izveštaj o upotrebi sredstva prinude službenika obezbeđenja, sa mišljenjem o opravdanosti upotrebe sredstva prinude odgovornog lica u pravnom licu ili kod preduzetnika za privatno obezbeđenje, u roku od 48 sati od upotrebe sredstava prinude, dostavlja se mesno nadležnoj policijskoj upravi.

Ako je službenik obezbeđenja koji je upotrebio sredstvo prinude zbog povrede onesposobljen ili onemogućen da podnese izveštaj odgovornom licu, odgovorno lice će o tome sačiniti službenu belešku i sa mišljenjem o opravdanosti upotrebe sredstva prinude, u roku od 48 sati od upotrebe sredstva prinude, dostaviti mesno nadležnoj policijskoj upravi.

Član 26.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu upotrebe sredstava prinude u vršenju poslova privatnog obezbeđenja („Službeni glasnik RS”, broj 3/15).

Član 27.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

U Beogradu, 19. avgusta 2019. godine

Ministar,

dr **Nebojša Stefanović**, s.r.